

FIRMA ICL W POLSCE

10-LECIE MUZEUM
HISTORII KOMPUTERÓW I INFORMATYKI

ANDRZEJ GOLEŃ
10.12.2022

Informatyka w
przemyśle

AGENDA

- **Cześć A- Kilka słów o brytyjskiej firmie ICL i jej produktach.**
- **Cześć B- Wkład firmy ICL do rozwoju polskiej informatyki- Transfer Wiedzy, Biuro Katowice**

FIRMA ICL

Część A

POWSTANIE FIRMY ICL

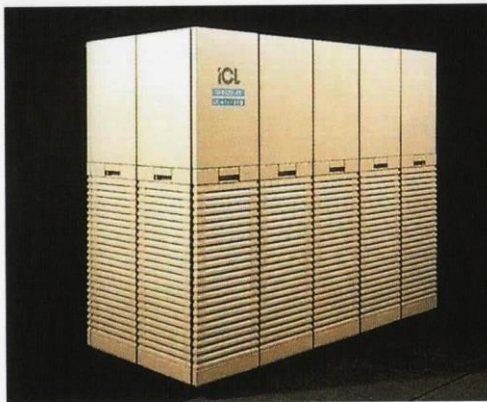
- **ICL** International Computers Ltd – brytyjska korporacja komputerowa została utworzona w 1968 roku.
- Firma powstała w wyniku połączenia firm:
  - International Computers and Tabulators (**ICT**),
  - English Electric Computers (**EEC**).
- Firma ICT wprowadziła do nowej firmy komputery serii ICT 1900, całkowicie autorskie rozwiązanie.
- Firma EEC wprowadziła komputery serii EEC System4. Seria System 4 została oparta na architekturze amerykańskiego komputera RCA Spectra 70.

PRODUKTY FIRMY ICL – SERIE KOMPUTERÓW

- Komputer lampowy ICT 1200 - w 1955 roku.
- Komputery serii ICT 1300 - wprowadzone na rynek w 1962 roku.
- Komputery serii ICL/ICT 1900 - rok 1964.
- Komputery serii ICL/EEC System 4- rok 1965.
- Komputery serii ICL 2900, nazwa komercyjna New Range- rok 1974.
- Komputery serii ICL ME29 - rok 1980.
- Komputery serii ICL System 25 (sprzedano 9000 instalacji) - rok 1982.
- Komputery serii ICL S39 - na rynku od 1985 roku.
- Lata 90te: DRS300, DRS400, DRS500, DRS3000, DRS6000, Goldrush MegaServer.
- Komputery serii System Trimetra - rok 1997

MODELE SERII ICL S39 – PRODUKOWANE W POŁOWIE LAT 90 XX WIEKU

SERIES 39 SX Systems

SERIES 39 PROCESSORS & I/O

SX Systems S Range and DX Systems

SX Systems "5 Series" (withdrawn Jan '95)

Model	MIPS	Model	MIPS
SX 335-10S	10	SX 335-10	8
SX 375-10S	13	SX 375-10	11
SX 385-10S	17	SX 385-10	14
SX 395-20S	18	SX 395-20	15
SX 425-10S	22	SX 425-10	18
SX 435-20S	25	SX 435-20	21
SX 455-10S	28	SX 455-10	23
SX 465-20S	32	SX 465-20	27
SX 475-10S	35	SX 475-10	29
SX 485-20S	41	SX 485-20	34
SX 515-20S	53	SX 515-20	44
SX 525-20S	66	SX 525-20	55
SX 555-30S	77	SX 555-30	64
SX 565-20S	82	SX 565-20	68
SX 575-30S	97	SX 575-30	81
SX 585-20S	107	SX 585-20	89
SX 595-30S	121	SX 595-30	101
SX 605-40S	128	SX 625-30	132
SX 615-40S	156	SX 655-40	174
SX 625-30S	158	SX 675-50	217
SX 655-40S	209		
SX 675-50S	260		
SX 695-60S	311		
DX 135-10	1.9		
DX 175-10	2.6		
DX 185-10	3.3		
DX 195-20	3.7		
DX 235-20	4.9		
DX 275-20	6.2		
DX 315-30	8.9		
DX 345-40	12		

ICL DOSTAWCĄ SYSTEMÓW OPERACYJNYCH

- Open VME
- VME
- Super Nova
- CME
- DME
- TME
- Executive
- GEORGE
- MAXIMOP
- MINIMOP
- S4 J
- MultiJob

ICL DOSTAWCĄ NARZĘDZI PROGRAMOWANIA

- PLAN
- Assembler
- Fortran
- ALGOL 60
- SOBS
- COBOL
- Coral 66
- JEAN
- C
- Pascal
- S3
- SCL
- SFL
- Application Master
- Report Master
- RPG
- DAP FORTRAN
- QuickBuild,

PRZEJĘCIE ICL PRZEZ FUJITSU

- W 1990 roku 80% udziałów ICL zostało przejętych przez firmę Fujitsu,
- W 1998 roku firma Fujitsu dysponowała już 100% udziałami ICL,
- W 2002 sfinalizowano „rebranding” firmy ICL, Wszystkie struktury, produkty i usługi firmy ICL przyjęły nazwę Fujitsu.
- W 1997 roku ICL wprowadził na rynek komputer Trimetra, który zastąpił serię ICL S39.

**WKŁAD FIRMY ICL DO ROZWOJU
POLSKIEJ INFORMATYKI
TRANSFER WIEDZY, BIURO
KATOWICE**

ICL W POLSCE- POCZĄTKI DZIAŁALNOŚCI

- Firma ICT/ICL była jedną z pierwszych firm zachodnich, które nawiązały stałe kontakty z krajami socjalistycznymi (Europy wschodniej) i utworzyły stałe przedstawicielstwa handlowe.
- W 1963 roku firma ICT uzyskała akredytację dla działalności handlowej wydaną przez Ministerstwo Handlu Zagranicznego. Biuro Techniczne firmy mieściło się w Hotelu Bristol w Warszawie.

PIERWSZE KONTRAKTY POCZĄTKI LAT 60 XX WIEKU

- Pierwszym sprzedanym w Polsce komputerem firmy EEC był EEC ELLIOTT- 803B dostarczony w 1961 roku (instalacja w Instytucie Elektrotechniki Warszawa).
- Komputery EEC ELLIOTT-803 zostały ponadto zakontraktowane dla: Centrum Techniki Okrętowej w Gdańsku i Uniwersytetu Wrocławskiego.
- W połowie lat 60-tych komputer ICT-1301 został zakupiony i zainstalowany w Centralnym Ośrodku Doskonalenia Kadr Kierowniczych(CODKK) w Warszawie. Zakup został dofinansowany przez International Labour Organization (ILO) Genewa.

CODKK- SZKOLENIA, UDOSTĘPNIENIE KOMPUTERA

- Ośrodek prowadził szkolenia z zakresu projektowania oraz programowania, pierwsze szkolenia z autokodu Cobol,
- Szkolenie prowadzili wykładowcy, przeszkoleni przez ICL oraz wykładowcy z firmy brytyjskiej,
- **HPMOA/CIBEH Kce** – szkoliło pracowników i opracowało pilotową wersję systemu EWIDZAM, systemu ewidencji i komasacji zamówień na wyroby hutnicze / ZHŻiSt,
- System był użytkowany dla obsługi biur zbytu CZS Centrostal, do czasu uruchomienia systemu na komputerze HPMOA

ICT/ICL – UMOWA Z WROCŁAWSKIMI ZAKŁADAMI ELEKTRONICZNYMI ELWRO

- W 1967 roku przedstawiciele Elwro prowadzili negocjacje handlowe z firmami brytyjskimi ICT i EEC w celu wybrania modelowego komputera, dla uruchomienia produkcji polskiego komputera.
- Wybrano komputer firmy ICT-1904.
- Umowa zawarta z CHZ Metronex (czerwiec 1967) obejmowała udostępnienie przez ICT/ później ICL dla ELWRO:
  - **Dokumentacji struktury logicznej komputera ICT1904-** dokumentacja obejmowała listę rozkazów i szczegółowe opisy wszystkich instrukcji,
  - **Systemów operacyjnych** - Executive, George 2, George 3,
  - **Translatorów** - PLAN, Basic, Algol, Fortran, Cobol, CSL,
  - **Ponad 1000 programów standardowych** obejmujących m.in. pakiety matematyki stosowanej,
  - Pakietu programów użytkowych z zakresu zarządzania, w tym do zarządzania bazami danych,
  - **Szkolenia, konsultacje i praktyki pracowników Elwro w zakładach ICT/ICL.**

URUCHOMIENIE PRODUKCJI KOMPUTERÓW ODRA-1300

- Szkolenia i praktyki pracowników ELWRO w firmie ICL (po konsolidacji firm ICT I EEC) były realizowane w okresie 1967-1979 (do końca lat 70-tych dla programistów).
- W połowie 1968 roku zgodność programową wytworzonego modelu ODRA-1304 z ICL-1904 potwierdził pracownik ICL.
- Serię próbną komputerów ODRA-1304 wykonano w 1969 roku.
- W styczniu 1970 odbył się publiczny test zgodności programowej ODRA-1304 (zainstalowanej w ZETO Wrocław) z ICL-1904.

ZAWARTE KONTRAKTY POWIĄZANE Z UMOWĄ ELWRO - LATA 1967-1969

- W latach 1967-1969 zostały zawarte kontrakty na komputery ICL i szkolenia dla:
  - ZETO Gdańsk- ICL-1904,
  - Zakładów Radiowych im. Kasprzaka Warszawa- ICL-1904,
  - Ośrodka Elektronicznego GUS-ICL-1905,
  - **Hutniczego Przedsiębiorstwa Maszynowych Obliczeń Analitycznych - HPMOA**/nazwa przed zmianą na Centrum Informatyki i Badań Ekonomicznych Hutnictwa Katowice-ICL **System4-50**,
  - **Centralnego Biura Rozliczeń Przemysłu Węglowego** - nazwa przed zmianą na Centralny Ośrodek Informatyki Górnictwa i Energetyki Katowice- **ICL-1904**.

SALA KOMPUTERA ICL SYSTEM 4-50 W HPMOA / CIBEH

Pierwszy w Polsce komputer serii ICL System4 został przekazany do użytkowania w grudniu 1968 roku.

Był wykorzystywany do projektowania i eksploatacji systemów dla hutnictwa żelaza.

Ośrodek zapasowy – Huta Vitkowice Ostrava
Komputer został wycofany z eksploatacji w 1988 – po 20 latach pracy.

WSPARCIE FIRMY ICL DLA KONTRAHENTÓW

- Firma ICL we wszystkich zawartych kontraktach zapewniała **bogaty program szkoleń** dla kontrahenta.
- Jako przykład wsparcia można podać, że dla HPMOA/ CIBEH po zawarciu kontraktu na System4-50 zapewniono stały pobyt/ **delegowanie pracowników ICL** (w 1969 roku) do Katowic,
- Kontrakt zapewniał ponad **300 tygodni szkoleń** pracowników HPMOA/ CIBEH w UK- szkolenia, **praktyki w ośrodkach hut British Steel**
- Pracownicy HPMOA/ CIBEH przeszli szkolenia
  - Analizy systemów/ modelowanie procesów biznesowych,
  - Projektowania , zaawansowanego programowania
  - Kierowania zespołami IT
  - Obsługi technicznej sprzętu oraz oprogramowania
  - Zarządzania ośrodkiem IT

ICL OŚRODEK SZKOLENIOWY BEAUMONT

ICL OŚRODEK SZKOLENIOWY HEDSOR PARK

Firma ICL w Polsce

TRUDNE LATA 1980- 1985

- Po wprowadzeniu stanu wojennego większość zachodnich firm komputerowych zawiesiła lub zlikwidowała swoje przedstawicielstwa w PRL.
- Brak środków dewizowych przez polskie firmy (niewymienialna złotówka) oraz restrykcje Coordinating Committee for Multilateral Export-COCOM (ustalone limity eksportu nowych technologii do KS) nie rokowały pozytywnych możliwości biznesowych.
- Firma ICL nie zlikwidowała swojego przedstawicielstwa i utrzymała kilkuosobowy zespół,
- Działało Biuro ICL w Warszawie.
- Firma zapewniła dostawy części zamiennych

OŻYWIENIE I POCZĄTKI ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI- LATA 1985-1990

- W 1982 roku weszła ustawa umożliwiająca działanie tzw. firm polonijnych, kilka z nich działało w sektorze IT i sprowadzało do Polski używany sprzęt komputerowy (second hand) sprzedawany za złotówki.
- Firma ICL skorzystała z ożywienia gospodarczego i znacznie rozszerzyła działalność w latach 1985-1990.
- Utworzono pierwsze Biuro ICL poza Warszawą w Katowicach- 1987rok.
- Zatrudnienie w ICL Polska wzrosło do ponad 30 osób

NAJLEPSZE LATA FIRMY ICL W POLSCE 1991-1995

- Okres 1991-1995 to najlepsze lata firmy w Polsce, przy stałym dynamicznym rozwoju.
- Powstała Spółka ICL Polska sp. z o.o. i do niej przeniesiono zatrudnionych pracowników Oddziału ICL POLAND.
- **Zatrudnienie wzrosło do 200 zatrudnionych,**
- Rozbudowano struktury organizacyjne.
- Utworzono lokalne Biura ICL(poza Warszawą i Katowicami) we Wrocławiu, Poznaniu, Gdańsku, Łodzi, Lublinie.
- ICL wszedł z udziałami kapitałowymi do utworzonej Spółki **SOFTBANK SA** Warszawa.

PRESIDENT INTERNATIONAL TRADE W KATOWICACH – MARZEC 1993

**Wizyta w Biurze ICL w
Katowicach**

**Stoją od lewej- Paul
Whitman- President
International Trade,
Andrzej Goleń Regional
Manager, Jan J. Kluk
Director of ICL Poland,
John Myszko Business Unit
Director**

BIURO KATOWICE

- Regional Manager (Katowice) kierował działalnością Biur w Katowicach, Wrocławiu. Poznaniu / Region Polska Zachodnia,
- Struktura Biura:
  - Zespół przedstawicieli handlowych,
  - Zespół wsparcia technicznego dla handlowców,
  - Zespół serwisu technicznego – 1 linia,
  - Zespół konsultantów aplikacji (wdrażania systemów- ERP, BI),
  - Dział Administracji
  - **Specjalista ds. Finansowych**

KLUCZOWE KONTRAKTY BIURA KATOWICE W LATACH 1991-1995

- Na przełomie lat 80/90 tych sprzedano komputery Serii ICL S39 z systemem VME:
  - COIG – ICL-S39/ Model 55 (procesor o największej mocy MIPS sprzedany w Polsce),
  - Kopalnia Węgla Kamiennego Czczott- ICL- S39/35,
  - Kopalnia Węgla Kamiennego Brzeszcze, ICL- S39/35,
  - Rybnicka Spółka Węglowa – największa sprzedana instalacja S39,
  - KGHM – Kopalnia Miedzi Polkowice- ICL- S39/35,
  - Huta Łabędy Gliwice – ICL- S39/35,
  - Zakłady Azotowe Kędzierzyn- ICL- S39/35,
  - Bielska Fabryka Maszyn BEFAMA Bielsko Biala – ICL- S39/35,
  - Instytut Ochrony Roślin Poznań – ICL- S39/35,
  - Zakłady Metalowe im. H. Cegielskiego Poznań- ICL- S39/45.
- Komputer serii ICL-2958 dla Huty im. T. Sendzimira.

ZAKŁADY AZOTOWE KĘDZIERZYN- (ZAK SA) SIEĆ FDDI

- W 1994 roku uruchomiono projekt uruchomienia światłowodowego pierścienia w technologii FDDI.
- Do roku 1997 podłączono 30 obiektów w pierścieniu o długości 25 km.
- W sieci pracowały komputery mainframe ICL Serii 39, serwery UNIX, serwery NetWare i Windows NT.
- W sieci użytkowano systemy w zakresie: księgowości, rozliczania produkcji, gospodarki materiałowej, zarządzania pracownikami, obliczania płac, rozliczania kosztów, obsługi sprzedaży.
- Systemy użytkowe zostały opracowane przez Biuro Systemów Zarządzania w ZAK SA, kierowane przez Jerzego Klęczara.

HUTA ŁABĘDY

SYSTEM KLASY BI W 1996 ROKU

- Huta Łabędy (Zespół Krzysztofa Zdanowicza) wspólnie z ICL Biurem w Katowicach zrealizowała projekt opracowania i wdrożenia systemu klasy BI.
- Wykorzystano dostarczony przez ICL system GENTIA Planning Science, system klasy EIS, oparty na technologii OLAP.
- System obejmował wielokryteriowe analizy sprzedaży, kosztów, planowana wydziałowego Huty.

▪

SYSTEM KLASY ERP – MAX

- W oparciu o zidentyfikowane zapotrzebowanie polskiego rynku na system klasy ERP została podjęta decyzja o polonizacji i lokalizacji systemu ERP MAX na rynek polski.
- Była to jedna z pierwszych ofert w Polsce, sprzedaży uniwersalnego systemu / opracowanego dla modelu biznesowego zarządzania produkcją firmy wg standardu MRP.

WYBRANE KONTRAKTY SYSTEMU ERP ICL MAX

- Sprzedaż systemu klasy ERP dla przemysłu – system MAX wraz z serwerami i usługami wdrożeniowymi / ok. 40 instalacji, m.in. dla:
  - Dolfamex Jelenia Góra (1992),
  - Zakłady Chemiczne Soda- Mątwy(1995),
  - Zakłady MIFLEX Kutno,
  - Zakłady Zelmer Rzeszów,
  - Zakłady Farmaceutyczne Polfa Kutno,
  - Zakłady PONAR Żywiec (1993),
  - Zakłady Polifarb Dębica,
  - Zakłady Aparatury Spawalniczej ASPA Wrocław(1997),
  - Zakłady POLAM Piła obecnie oddział Philips Lighting (1993),
  - Elektrim Kable Ożarów (1993),
  - EUROGAZ Bydgoszcz (1993),
  - Pafana Pabienice (1996),
  - Fabryka Dywanów Kowary (1997).

ICL W POLSKIM GÓRNICTWIE(1)

- ICL był wieloletnim dostawcą sprzętu komputerowego dla zakładów górnictwa.
- Pierwszy komputer ICL 1904-E został uruchomiony w Centralnym Biurze Rozliczeń Przemysłu Węglowego/ CBRPW w 1969 roku.
- CBRPW zmieniło nazwę na Centralny Ośrodek Informatyki Górnictwa i Energetyki/ COIGiE w 1972 roku.
- Kolejna zmiana nazwy z COIGiE na Centralny Ośrodek Informatyki Górnictwa / COIG nastąpiła w 1976 roku.

ICL W POLSKIM GÓRNICTWIE(2)

- ICL sprzedał i wdrożył system **MAX** dla zakładów produkcji i remontów maszyn górniczych:
  - **FAMUR Katowice** – jeden z największych producentów maszyn górniczych na świecie,
  - **FAZOS Tarnowskie Góry**.
- ICL sprzedał i wdrożył system **MAX** dla Przedsiębiorstwa Budowy Kopalń **PeBeKa Lubin** – jeden z zakładów KGHM (firma budowała m.in. metro warszawskie).
- **Komputery Serii 39** zostały dostarczone dla:
  - COIG ICL-S39/ 35 oraz S39/55,
  - Kopalni Węgla Kamiennego Czeczott ICL-S39/35,
  - Kopalni Węgla Kamiennego Brzeszcze ICL- S39/35,
  - Rybnickiej Spółki Węglowej ICL- S39/35,
  - KGHM Kopalni Miedzi Polkowice ICL-S39/35.

ICL W POLSKIM GÓRNICTWIE (3)

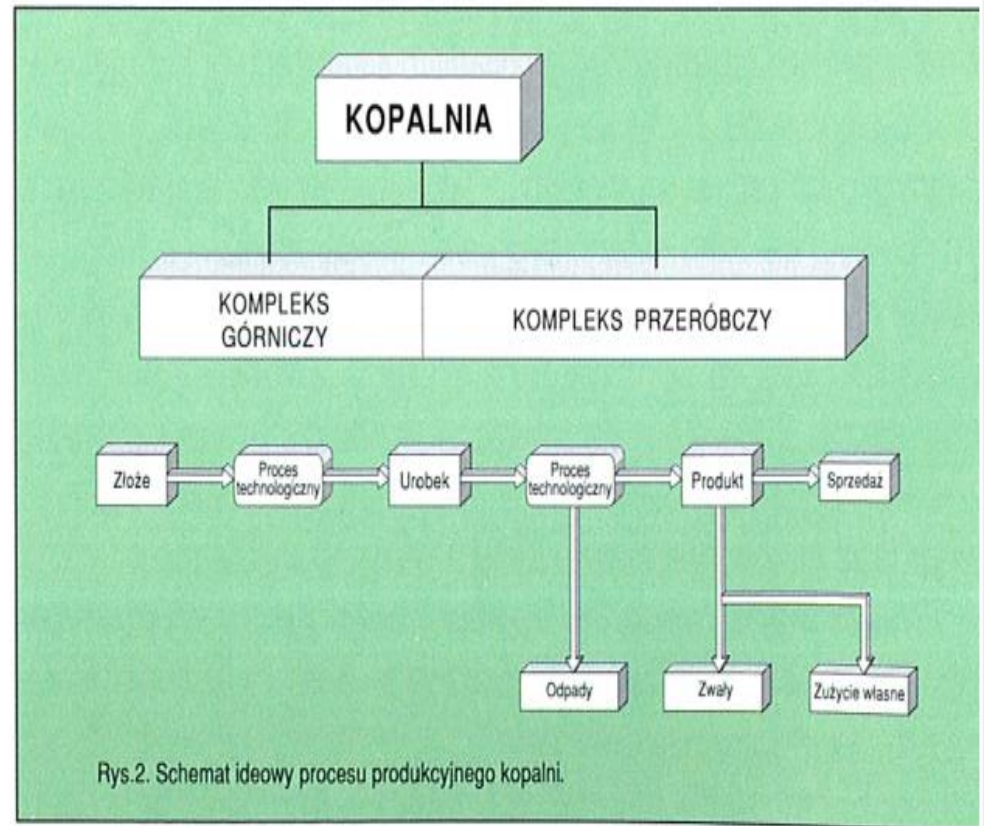
- Dla Rybnickiej Spółki Węglowej (RSW tworzyło 6 kopalń i elektrociepłownia) ICL dostarczył w 1993 roku kompleksowy system teleinformatyczny obejmujący:
  - Sprzęt: Komputer ICL- S39/ 35, 30 Serwerów NetWare, 1700 Terminali,
  - Oprogramowanie systemowe,
  - Aplikacje do zarządzania Spółką- przy współpracy z firmą PERSONAL z Chrzanowa - w tym system płacowy dla 36 tys zatrudnionych.
- Dla kierownictwa Spółki uruchomiono w 1994 roku (prawdopodobnie pierwszy w Polsce) system klasy BI w oparciu o bazę CUBIT i EIS EPIC (z bazą wielowymiarową danych na komputerze S39).
- Wdrożenie kompleksowego rozwiązania przeprowadzili pracownicy Biura ICL w Katowicach.
- Wdrożenie było możliwe dzięki współpracy z Kierownictwem Spółki RSR- i Włodzimierzem Gradoniem Dyrektorem IT

ICL W POLSKIM GÓRNICTWIE (4)

ICL NEWS POLAND 3-4/1996

Mgr Włodzimierz Gradoń – dyrektor Zespołu Informatyki i Informacji, główny realizator komputeryzacji w RSW.

ICL – WIELKI TRANSFER WIEDZY(1)

- ICL – szkolił i wspierał specjalistów Zakładów ELWRO-producenta ODRY:
  - konstruktorów
  - programistów,
  - technologów i organizatorów produkcji.
- ICL – szkolił swoich pracowników/Polaków:
  - z technik zarządzania- zasobami, finansami, pracownikami,
  - z technik sprzedaży- negocjacji, prezentacji, metodyki,
  - z zarządzania projektami- PRINCE,
  - z prowadzenia obsługi technicznej i wsparcia klienta,
  - z zakresu oferowanych produktów,
  - z technik zarządzania jakością.
- W ramach szkolenia Team Quality Management przeszkolono ponad 2500 osób- s.

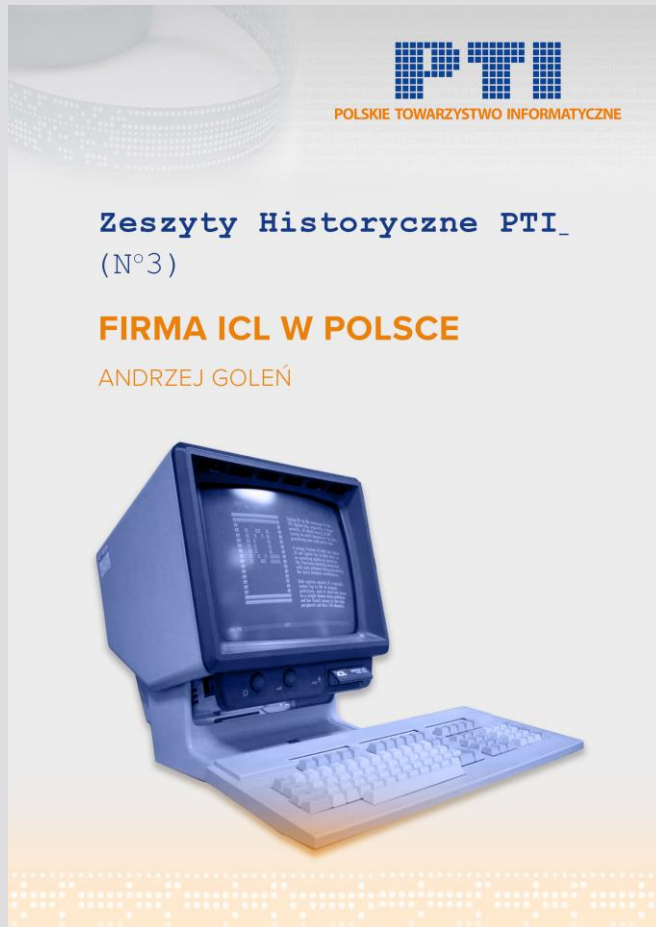
ICL – WIELKI TRANSFER WIEDZY(2)

- ICL – szkolił swoich kontrahentów (w Polsce oraz w UK):
  - **Kadrę kierowniczą – z zakresu zarządzania procesami IT oraz poprzez prezentowanie referencyjnych rozwiązań IT w różnych branżach gospodarki ,**
  - Analityków i Projektantów Systemów- technik analizy i techniki opracowania projektów,
  - Programistów- z techniki programowania i znajomości oprogramowania systemowego i narzędziowego,
  - Specjalistów obsługi technicznej – budowa i zakres serwisu urządzeń/ do 1990 roku klienci swoimi pracownikami zapewniali utrzymanie ciągłości działania sprzętu i systemów,
  - Użytkowników systemów – ze znajomości aplikacji i reguł postępowania .

KLUB UŻYTKOWNIKÓW KOMPUTERÓW ICL

- Początki działalności Klubu to połowa lat 70 tych.
  - Ułatwianie kontaktów dla współpracy , wymiany doświadczeń,
  - **Działalność informacyjno- szkoleniowa wspomagana przez firmę ICL.**
- Cele klubu realizowano poprzez:
  - Organizację konferencji , seminariów,
  - Dystrybucję materiałów otrzymywanych z firmy ICL,
  - Okresowe spotkania z kierownictwem firmy ICL,
  - Współprace z Międzynarodową Federacją Użytkowników ICL.
- Wieloletnim Prezesem Klubu był Bogdan Pilawski.

DLA ZAINTERESOWANYCH

- <https://historiainformatyki.pl/firma-icl-w-polsce>
- <https://historiainformatyki.pl/polska-informatyka-wizje-i-trudne-poczatki>